

Analyse verkiezingsprogramma's 2017 op thema gehandicaptenzorg

Inleiding

Op 15 maart 2017 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats. Wat valt er op in de verkiezingsprogramma's van de verschillende partijen? Wat zijn hun ambities op het gebied van de gehandicaptenzorg? In dit document biedt Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) een beknopt overzicht van wat er in de verkiezingsprogramma's van elf politieke partijen (CDA, PvdA, SP, VVD, GroenLinks, D66, PVV, ChristenUnie, 50Plus, DENK, SGP) staat over een aantal belangrijke thema's die nu en de komende kabinetsperiode spelen binnen de gehandicaptenzorg.

Wat opvalt is dat de verkiezingsprogramma's veel gemeenschappelijke punten bevatten. De partijen zetten in op: meer preventie, meer bewegen en sport, meer zorg in de buurt, doorgaan met het persoonsgebonden budget, behoud van goede toegang tot de zorg, versterking van de positie van cliënten en hun verenigingen, vermindering van bureaucratie, borging van de kwaliteit van zorg, handhaving van solidariteit tussen ziek en gezond, arm en rijk, jong en oud en minder zorgregistraties. Afgezien van de SP en 50Plus, die beiden pleiten voor een Nationaal Zorgfonds, is geen van de politieke partijen voor nieuwe grote stelselwijzigingen. Ze pleiten voor rust in de langdurige zorg. Wel willen bijvoorbeeld de ChristenUnie, PvdA en GroenLinks de marktwerking en de invloed van zorgverzekeraars beperken.

Inclusieve samenleving (VN-verdrag)

Veel partijen spreken zich uit voor participatie van mensen met een beperking in de samenleving. PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, SGP en D66 noemen hierbij expliciet de realisatie van het VN-verdrag. CDA, SP, ChristenUnie en SGP benadrukken hierbij ook de maatschappelijke verantwoordelijkheid van iedere burger ('samen leven', 'zorg voor elkaar'), waardoor ook de zorg voor gehandicapten verzekerd is.

- PvdA wil dat alle (digitale) informatie toegankelijk is voor mensen met visuele of auditieve beperkingen en dat gebarentaal als officiële taal erkend wordt.
- ChristenUnie wil een maatwerkprofiel in de zorg met bijbehorend budget waaruit zorg én ontwikkeling dan wel onderwijs betaald worden.
- GroenLinks wil een quotum voor bedrijven en organisaties voor het in dienst nemen van mensen met een beperking; SGP, VVD en CDA willen dit juist niet. CDA wil wel meer stimulans om mensen met arbeidsbeperking in dienst te nemen.
- PvdA, ChristenUnie, GroenLinks, D66 en CDA willen dat patiënten en cliënten en medewerkers meer zeggenschap krijgen in de zorg.

- SP, ChristenUnie en CDA willen artikel 1 uit de grondwet, het gelijkheidsbeginsel, wordt uitgebreid met 'handicap' of 'geaardheid'.
- 50PLUS wil toegankelijk openbaar vervoer met zitplaatsen op elk perron.

Eigen regie en kwaliteit zorg

Bijna alle politieke partijen willen meer eigen regie voor zorggebruikers, meer samenwerking en samenhang tussen zorgaanbieders en kwaliteit als leidend principe bij de zorginkoop.

- CDA en VVD willen persoonsvolgende bekostiging. PvdA wil dat per regio één verzekeraar jaarlijks verantwoordelijk is voor de totstandkoming van afspraken tussen zorgaanbieders, gemeenten en (vertegenwoordigers van) patiënten en cliënten.
- GroenLinks wil een integraal persoonsgebonden budget (PGB) voor zorg, participatie, scholing en wonen én het PGB ook mogelijk maken in de Zorgverzekeringswet. Ook de ChristenUnie wil het PGB in alle zorgwetten verankeren.
- SP wil een personeelsbezettingnorm voor gehandicaptenzorg en ouderenzorg en wil dat OR en cliëntenraden van zorginstellingen instemmingsrecht en amendementsrecht krijgen op bestuurlijke zaken die bestuur, zoals fusies, investeringen en personeelsinzet.

Toekomstige bezuinigingen/zorgbudget

Beheersing zorgkosten

- Het CDA wil de zorgkosten vooral beheersen door meer innovatie, een grotere doelmatigheid en meer zorg dichtbij huis.
- De SP wil locatiefinanciering om te voorkomen dat geld blijft hangen in grote organisaties.
- De VVD wil werken met uitkomstbekostiging, zorgverleners moeten worden betaald op basis van de kwaliteit van zorg, een goede behandeling en de tevredenheid na afloop van de behandeling. De VVD wil ook uitkering van rendement op investeringen van particulieren mogelijk maken.
- GroenLinks wil verspilling en overbehandeling en hoge salarissen van bestuurders aanpakken en de winst van farmaceuten en het marketingbudget van zorgverzekeraars terug naar de zorg brengen.
- D66 wil dat de decentralisaties nu hun toegevoegde waarde laten zien. Het moet zorgen voor maatwerk, betere samenwerking tussen zorg, welzijn en onderwijs en betere kostenbeheersing.

Zorgverzekeraars

GroenLinks, ChristenUnie en CDA willen de concurrentie tussen zorgverzekeraars reduceren, PvdA, SP en 50PLUS willen deze concurrentie helemaal afschaffen. SP en 50PLUS wil zorgverzekeraars afschaffen en een Nationaal Zorgfonds introduceren. Hierin pleiten ze voor een gemeentelijk basispakket voor thuiszorg, mantelzorgondersteuning en dagbesteding om een einde te maken aan verschillen tussen gemeenten.

Technologie en innovatie

- PvdA en SP benadrukken dat de mens centraal moet blijven staan en niet de technologie.
- DENK wil nieuwe behandelmethoden, eHealth en domotica bevorderen door zorgverzekeraars te verplichten nieuwe, innovatieve zorgaanbieders meer kansen te geven bij de zorginkoop.
- D66 wil investeren in eHealth en innovatie gericht op preventie en pleit voor innovatiegelden om maatschappelijk relevante instituten, zoals zorginstellingen, te laten experimenteren met nieuwe digitale modellen

Bureaucratie

Vrijwel alle partijen willen onnodige regels schrappen en uitgaan van vertrouwen in instellingen en medewerkers. DENK wil een streng maximum op overheadkosten en reserves bij zorgorganisaties.

Medisch/ethische onderwerpen

- PvdA en DENK willen meer geld en GGZ-capaciteit voor de opvang van verwarde personen.
- SGP en ChristenUnie willen alleen abortus bij een medische noodzaak; GroenLinks wil abortus uit het wetboek van Strafrecht en de PvdA wil dat vrouwen i.o.m. een arts zelf beslissen over abortus. SGP en CU zijn tegen prenatale selectie en willen de NIPT-test alleen in bepaalde gevallen voor risicogroepen beschikbaar maken.
- ChristenUnie en SGP willen de mogelijkheden voor euthanasie beperken, PvdA en GL willen deze juist verruimen.
- De VVD stelt de vrijheid om eigen keuzes te maken voorop, tenzij 'n ander mens schade wordt aangedaan en wil ruimte voor medisch-wetenschappelijk onderzoek naar voorkomen ernstige genetische afwijkingen.

Governance

- De PvdA, SP en GroenLinks willen de wetgeving betreffende goed bestuur aanscherpen.
- De SP wil het salaris van bestuurders in de zorg maximeren op een ministerssalaris en bestuurders van publieke diensten hoofdelijk aansprakelijk stellen bij corruptie of ernstig falen. De minister moet de bevoegdheid krijgen bestuurders en toezichthouders te ontslaan bij wanbeleid.
- De ChristenUnie pleit ervoor de Wet normering topinkomens (WNT) te verbreden waardoor ook gemeenten en andere overheden regulerend kunnen handelen, bijvoorbeeld in hun subsidiebeleid.

Arbeidsmarktbeleid en beroepsonderwijs

- GroenLinks wil de lasten op arbeid voor zowel werkgevers als de werknemers verlagen en het beroepsonderwijs versterken en van kinderopvang een basisvoorziening maken. Voor tijdelijke contracten moeten werkgevers een hogere prijs betalen onder andere via hogere WW-premies. Flexwerkers krijgen recht op een transitievergoeding vanaf de eerste dag dat zij werken.

- D66 wil het beroepsonderwijs – hbo, vmbo en in het bijzonder mbo – versterken.
- De VVD, CDA, CU en SGP willen vaste contracten aantrekkelijker maken voor werkgevers en de verplichting tot loondoorbetaling bij ziekte voor de werkgevers terugbrengen. Denk wil loondoorbetaling bij ziekte deels collectiviseren. De VVD wil het algemeen verbindend verklaren van CAO's afschaffen.
- De PvdA wil gemeenten verplichten om binnen de CAO-afspraken zorg in te kopen, concurrentie op arbeidsvoorwaarden staan ze niet toe.

Tweedeling maatschappij (armoede, eigen bijdrage)

- De SP, GroenLinks, PvdA en PVV willen het eigen risico in de zorg volledig afschaffen, CDA, CU en 50plus willen het aanzienlijk verlagen. D66 en VVD zeggen niets over het eigen risico.
- D66 vindt het onacceptabel als kwetsbare mensen vastlopen in bureaucratie. Om de tweedeling tegen te gaan, wil D66 zoveel mogelijk investeren in de weerbaarheid van en in kansen voor mensen die niet mee kunnen komen.

Jeugd

- ChristenUnie, PvdA, D66 en CDA willen preventie en vroeghulp verbeteren.
- CDA, PvdA en SP willen meer mogelijkheden voor passende hulp voor 18+ers.
- PvdA en DENK willen de Jeugdwet verbeteren: meer samenhang (1 kind, 1 plan, 1 hulpverlener).
- SGP wil jonge kinderen eerder toegang geven tot de Wet Langdurige Zorg en specialistische zorg voor kinderen met beperkingen waarborgen.
- CDA, GroenLinks, ChristenUnie, D66, DENK en VVD willen de mogelijkheden voor ondersteuning in het onderwijs vergroten.
- DENK, PvdA en CDA willen de mogelijkheden voor pleegzorg (en gezinshuizen) vergroten.
- D66 wil dat in de gehandicaptensector ouder en kind weer centraal komen te staan en pleit voor maatwerk en toegankelijkheid.
- D66 wil dat het 'familiegroepsplan' meer wordt toegepast.

Wat verder nog opvalt...

CDA: Is voor de invoering van een nieuw kiesstelsel; gemeenten moeten meer ruimte krijgen voor eigen, verantwoordelijkheid; is voor een minister voor familie en gezin.

PvdA: Is voor een minimumnorm voor kwalificatieniveau van de medewerkers en voor het aantal medewerkers; instellen van overheadnorm zodat geld echt aan zorg wordt besteed.

GroenLinks: Wil dat 5 mei nationale feestdag en een vrije dag wordt. Is ook voor een bindende gedragscode voor politieke lobbyisten, bij wetsvoorstellen moet een overzicht zitten van de belangenvetegenwoordigers die een inbreng hebben gehad.

ChristenUnie: Wil maatschappelijke dienstplicht invoeren.

50PLUS: Wil een stimuleringspakket om oudere werknemers aan het werk te krijgen en te houden.

U kunt hieronder de verkiezingsprogramma's downloaden

- [CDA - Keuzes voor een beter Nederland](#)
- [PvdA - Een verbonden samenleving](#)
- [SP - #Pakdemacht](#)
- [VVD - Zeker Nederland](#)
- [GroenLinks - Tijd voor verandering](#)
- [D66 - Samen sterker, Kansen voor iedereen](#)
- [ChristenUnie - Hoopvol Realistisch. Voorstellen voor een samenleving met toekomst](#)
- [50Plus - Omdat ouderen het niet meer pikken!](#)
- [DENK - Denkend aan Nederland](#)
- [PVV - Nederland weer van ons!](#)
- [SGP - Stem voor het leven](#)